

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-950

2.9.2026

Fremtind Forsikring AS

Bilansvar

Tyveri – kjøring i beruset tilstand – regress – skl. § 1-1.

Foretaket mottok skademelding fra sin kunde om tyveri av motorsykkel. Motorsykkelen ble funnet skadet kort tid etter og ble kondemnert. Foretaket innhentet politidokumentene i saken. Der fremgikk det at klager hadde kjørt i beruset tilstand, mistet kontrollen og krasjet med en møtende bil. Klager hadde ikke førerkort for lett motorsykkel. Analyseresultatet påviste en alkoholkonsentrasjon på 0,83 i promille. Klager ble domfelt for kjøring i beruset tilstand og uten gyldig førerkort. Foretaket fremmet regresskrav mot klager på kr 58 790, tilsvarende motorsykkelenes verdi på kr 60 000 fratrukket vrakverdien. Foretaket opplyste i tillegg å ha hatt kostnader til berging og oppbevaring på totalt kr 19 061, som ikke ble inkludert i regresskravet. Klager mente at regresskravet var uforholdsmessig og måtte reduseres eller bortfalle etter skadeserstatningsloven § 1-1, ettersom han var mindreårig på skadetidspunktet, under utdanning og uten reell betalingsevne. Foretaket viste til at det var foretatt en rimelighetsvurdering, og som følge av denne var ikke klager avkrevd full regress. Foretaket anførte også at klager var nærmere 17,5 år på skadetidspunktet og dermed tett på den øvre aldersgrensen og at atferden var klart grovt uaktsom. Nemnda kom til at foretaket hadde anledning til å kreve regress, herunder at det ikke forelå «helt eksepsjonelle grunner» som tilsa lemping av regresskravet.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 58 790

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om regress etter ruspåvirket kjøring.

Foretaket mottok skademelding fra sin kunde om tyveri av motorsykkel. Motorsykkelen ble funnet skadet kort tid etter. Motorsykkelen hadde så omfattende skader at den ble kondemnert og vraket solgt for kr 1 210.

Foretaket innhentet politidokumentene i saken. Dokumentene viste at klager hadde kjørt motorsykkelen i beruset tilstand, mistet kontrollen og kolliderte med en møtende bil. Klager hadde ikke førerkort for lett motorsykkel. Klager ble dømt i tilståelsessak.

Foretaket mottok tilståelsesdommen som hadde følgende uttalelse om klagers forklaring:

Siktete ble gjort kjent med sin rett til å nekte å forklare seg, var villig til å forklare seg, og forklarte at han var på en vanlig hyttetur hos en kompis, hvor de drakk og koste seg. Siktete så en nøkkel på bordet. Siktete fikk en ide om at han hadde lyst til å kjøre. Det var også det han gjorde og det medførte krasjet.

Til hytteturen satt siktete bak på en kompis. Det har han gjort før. Siktete drakk cider med alkohol. Han startet å drikke rundt 19-tiden. Siktete tipper han drakk ca. 4-5 stykk. Siktete tok nøkkelen og testet hvilken sykkel den passet i. Siktete startet sykkelen og kjørte. Han hadde ingen planer om å dra noe bestemt sted. Han ville bare kjøre en tur. Siktete følte seg ganske bra. Han kunne ha en samtale med personer og var oppegående, men det viste seg at det var han ikke allikevel.

Det gikk helt bra til det kom en bil i motgående felt. Siktete la seg for langt ut over midten, over midtlinjen. Den andre bilen lå også langt ut men ikke over midtlinjen. Det endte med at siktete krasjet på siden av bilen ved fronthjulet, som han har hørt. Siktete reiste seg opp og beklaget til de andre på stedet. Etter hvert kom ambulanse og politi.

Det var første gang siktete kjørte motorsykkel. Han har heller ikke hatt noen form for opplæring.

Analyseresultatet påviste en alkoholkonsentrasjon på 0,83 i promille, og retten la til grunn at klager hadde handlet med viten og vilje. Klager ble domfelt for kjøring i beruset tilstand og uten gyldig førerkort, og ble idømt 21 dagers betinget fengsel og bot på kr 5 000.

Foretaket fremmet regresskrav mot klager på kr 58 790, tilsvarende motorsykkelens verdi på kr 60 000 fratrullet vrakverdien. Foretaket opplyste i tillegg å ha hatt kostnader til berging og oppbevaring på totalt kr 19 061, som ikke ble inkludert i regresskravet.

Klager påklagde kravet, men foretaket opprettholdt regresskravet.

Saken ble brakt inn til Finansklagenemnda den 16.12.25.

Klager anfører at regresskravet er uforholdsmessig og må reduseres eller bortfalle etter skl. § 1-1, ettersom han var mindreårig på skadetidspunktet, under utdanning og uten reell betalingsevne. Klager anfører at foretaket ikke har foretatt den lovpålagte rimelighetsvurderingen etter skl. § 1-1, som krever at det tas hensyn til alder, utvikling, utvist adferd og økonomisk evne, og at foretakets henvisning til at det i hans alder er mulig å skaffe høyere inntekt ikke oppfyller lovens krav. Klager viser til at tingretten ved fastsettelsen av straffereaksjonen tok hensyn til hans alder og begrensede økonomi, og at et regresskrav på nær kr 60 000 fremstår strengere enn den samlede reaksjonen domstolen fant rimelig. Klager anfører videre at foretakets valg om ikke å kreve interne kostnader ikke kan erstatte den lovpålagte rimelighetsvurderingen. Klager bestrider ikke regressadgangen etter bal. § 12, men anfører at regressens omfang må lempes. Klager ber i tillegg om at foretaket dokumenterer sitt faktiske økonomiske tap, herunder om vraket ga ytterligere inntekter utover oppgitt vrakverdi.

Foretaket anfører at regresskravet er korrekt, og at det ikke er grunnlag for ytterligere lemping etter skl. § 1-1. Foretaket viser til at det allerede har foretatt en rimelighetsvurdering etter bestemmelsen og som følge av denne unnlatt å kreve klager for kostnader til berging og oppbevaring på kr 19 061. Klager er derfor ikke avkrevd full regress. Foretaket anfører at klager var nærmere 17,5 år på skadetidspunktet og dermed tett på den øvre aldersgrensen for bestemmelsen, at adferden var klart grovt uaktsom, og at det i klagers alder er mulig å skaffe høyere inntekt. Hva gjelder vrakverdi viser foretaket til at motorsykkelen ble solgt for kr 1 210, og at dette er det eneste beløpet foretaket mottok for kjøretøyet, som allerede er trukket fra i regresskravet. Regresskravet overstiger følgelig ikke foretakets faktiske økonomiske tap. Foretaket anfører videre at klagers anførsel om bal. § 10 ikke er relevant, ettersom denne bestemmelsen regulerer skade som uforsikret bil gjør og ikke skade på uforsikret bil, som er tilfellet her. Foretaket opplyser at det ikke har mottatt krav fra bileier og at mulig fremtidig regresskrav for bilskaden ikke er vektlagt i skjerpene retning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket kan kreve regress av klager med kr 58 790, jf. skl. § 4-3. jf. § 4-2 og bal. § 12.

Foretaket har etter skl. § 4-3, jf. § 4-2 rett til regress mot skadevolder bl.a. hvis skadevolder har utvist grov uaktsomhet.

Klager erkjenner at foretaket har rett til å kreve regress, og at klager var alkoholpåvirket da kjøringen skjedde. Nemnda forstår dette slik at klager ikke bestrider at det foreligger grov uaktsomhet, som kreves for adgangen til regress. Ifølge tingrettens dom tilsto klager å ha kjørt motorsykkelen forsettlig, og det ble videre bevist en alkoholpromille på 0,83. Nemnda har ikke grunnlag for å overprøve tingrettens dom og må legge denne til grunn.

Klager har anført at det ikke er grunnlag for full regress med henvisning til skl. § 1-1, hvor det fremgår at personer under 18 år plikter å betale erstatning for skade som de volder forsettlig eller uaktsomt, for så vidt det finnes rimelig under hensyn til «alder, utvikling, utvist adferd, økonomisk evne og forholdene ellers». Både ordlyden i bestemmelsen og rettspraksis tilsier at terskelen for lemping etter skl. § 5-2 er klart høyere enn muligheten for å redusere erstatningen etter den rimelighetsvurderingen som skal foretas etter skl. § 1-1, jf. HR-2018-1014-A.

Klager har opptrådt grovt uaktsomt ved å kjøre i beruset tilstand og uten førerkort.

Uaktsomhetskravet må vurderes konkret, basert på hva som det «menneskelig, sosialt og faglig er rimelig å kreve» av et barn på det aktuelle alderstrinnet, jf. HR-2018-1014-A avsnitt 29.

Aktsomhetsvurderingen er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 48 (1965–1966) s. 11 hvor departementet uttaler at:

reglene reelt sett ikke vil medføre nevneverdige lettelser i ansvaret for ungdom mellom 14 og 18 år ... Dersom det gjelder mindre skader, må det antas at domstolene i alminnelighet vil finne det rimelig å ilegge fullt ansvar. ... I alminnelighet vil det vel bare komme på tale å nedsette ansvaret i tilfelle hvor det overstiger skadevolderens økonomiske evne til å erstatte skaden fullt ut, eller hvor dette i hvert fall blir urimelig byrdefullt for ham.

Særsilt for så vidt gjelder skade som skyldes utslag av kriminell aktivitet, f.eks. brukstyveri av bil, hæverk, overfall o.l., vil departementet bemerke at det synes klart at skadevolderen i slike tilfelle som regel må holdes ansvarlig for hele skaden. Preventive grunner og alminnelige rettferdshensyn taler her for at ansvaret ikke bør nedsettes med mindre det skulle foreligge helt eksepsjonelle grunner for det.

Nemnda forstår forarbeidene slik at henvisningen til «kriminell aktivitet» omfatter tyveri av moped som var tilfellet i denne saken, jf. henvisningen til brukstyveri av bil. Utgangspunktet ved slik aktivitet er etter forarbeidene at skadevolder skal holdes ansvarlig for hele skaden, men at ansvaret kan nedsettes om det foreligger «helt eksepsjonelle grunner». Spørsmålet er derfor om skadens størrelse sett i forhold til klagers økonomiske evne utgjør en slik eksepsjonell grunn.

Klager var nærmere 17,5 år på skadetidspunktet. Klager stjal en motorsykel han aldri hadde kjørt før, kjørte uten noen form for opplæring og med en promille på 0,83. Adferden skapte en betydelig risiko for trafikkskade og fremstår som fullstendig unødvendig. Det er viktig for samfunnet å unngå denne typen adferd.

Klager gikk på skadetidspunktet på videregående skole og planla sivilingeniørutdannelse. Klager har derfor begrenset betalingsevne i mange år. Nemnda kan likevel ikke se at dette er tilstrekkelig til å redusere ansvaret. Nemnda viser til FinKN 2020-33, hvor nemnda ikke fant grunnlag for å redusere et regresskrav på kr 200 000 mot en mindreårig skadevolder i en tilsvarende sak, til tross for at vedkommende var ung og hadde liten betalingsevne. Regresskravet i vår sak på kr 58 790 er betydelig lavere enn det som ble godtatt i den nevnte saken, og foretaket har i tillegg allerede lempet kravet ved å unnlate å kreve klager for kostnader til berging og oppbevaring på kr 19 061. Nemnda kan etter dette ikke se at det foreligger «helt eksepsjonelle grunner» som tilsier ytterligere lemping av regresskravet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).